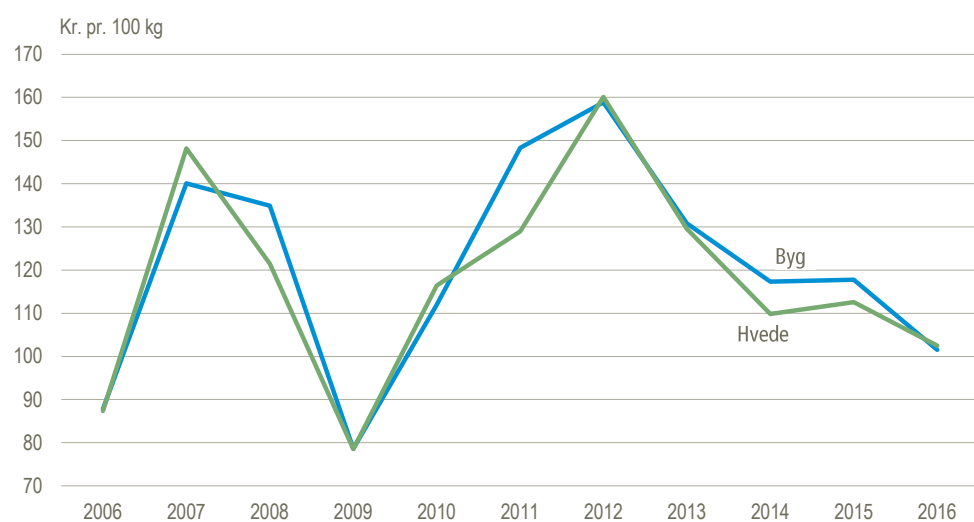

Rekordstort udbud trækker kornpriserne ned

Kapitelstaksterne, som er de gennemsnitlige kornpriser fra høst til slutningen af året, faldt med 14 pct. for byg og 9 pct. for hvede, i forhold til 2015. Prisen er under 2010-niveau, men dog stadig væsentligt over de lave priser i 2009. Kapitelstaksten for 100 kg byg var 101,53 kr. i 2016, svarende til et fald på 16,21 kr. i forhold til 2015. Kapitelstaksten for 100 kg hvede var 102,46 kr., svarende til et fald på 10,12 kr. i forhold til 2015. For fjerde år i træk var der rekordhøst på verdensplan, ifølge International Grains Council. Det øgede udbud har ikke været mødt af en tilsvarende efterspørgsel, og har dermed været medvirkende til prissætningen.

Kapitelstakster i Danmark

Kapitelstakster i 400 år

I dag bruges kapitelstakster primært til beregning af årlige forpagtningsafgifter til private jordejere og staten. Kapitelstakster kan dog føres tilbage til 1600-tallet og har været brugt til omregning af afgifter, der var fastsat i naturalier, men skulle betales i penge. Kapitelstaksterne har især haft betydning for ydelser til kirken, fx betalinger af tiende, og blev oprindeligt bestemt af domkapitlerne, deraf navnet.

Byg dyrest på Fyn med omliggende øer

Prisen på byg faldt 14 pct. i forhold til året før. Der var fald i alle områder. Det største fald i prisen var i Nordjylland, hvor prisen faldt med 16 pct. i forhold til året før. Prisen på Fyn var højest med 104,34 kr. pr. 100 kg. Dyrkningen af maltbyg på Sjælland og Lolland-Falster betyder normalt en høj gennemsnitspris på byg, men her faldt prisen også i forhold til sidste år. Prisen på Sjælland med omliggende øer faldt med 12 pct., mens den faldt 15 pct. på Lolland-Falster med omliggende øer, begge i forhold til året før. Ligesom året før, var der ikke en tydelig prisforskel mellem Vest- og Østdanmark i 2016.

Hvede dyrest i Vestjylland

Prisen på hvede faldt med 9 pct. Prisfaldet var størst på Lolland-Falster med omliggende øer, hvor prisen faldt 10 pct. Faldet i Nordjylland gør, at Vestjylland nu er dyrest at købe hvede i med 105,78 kr. pr. 100 kg. Der er for hvede en tendens til lavere priser i Østdanmark end i Vestdanmark i 2016, hvilket også var tilfældet i

2012-2015. Dette skyldes formentlig efterspørgsel efter korn til foder, da svineproduktionen er størst i Vestdanmark.

Nedregulering af jordlejen

Kapitelstaksten bliver brugt til at regulere lejen ved forpagtning af landbrugsjord for mange landbrugsejendomme. Derudover indgår basisprisen for grundbetalingen (den tidligere enkeltbetalingsordning) ofte i beregningerne af forpagtningsafgiften. Støttebeløbet for grundbetaling beregnes på baggrund af betalingsrettighedernes værdi og afhænger ikke af, hvad du dyrker på arealerne – hertil lægges den grønne støtte. I 2017 er den almindelige betalingsrettighed beregnet til en støtte på 1.885 kr. pr. hektar, inklusive den grønne støtte. Den grønne støtte udgør 585 kr. pr. hektar, ifølge Miljø og Fødevareministeriet. Til sammenligning var den samlede støtte i 2016 på 1.890 kr. pr. hektar. Støtten kan variere fra ansøger til ansøger, og skal derfor blot ses som vejledende.

Driftsøkonomisk betyder lavere kapitelstakster især lavere indtægter til planteavlere, mens husdyrproducenter får lavere udgifter, da langt det meste korn anvendes til foder.

Kapitelstakster

	Byg			Hvede		
	2015	2016	Ændring	2015	2016	Ændring
	kr. pr. 100 kg		pct.	kr. pr. 100 kg		pct.
Hele landet	117,74	101,53	-14	112,58	102,46	-9
Sjælland med omliggende øer	116,70	102,24	-12	107,92	99,03	-8
Lolland-Falster med omliggende øer	120,20	102,39	-15	107,76	96,87	-10
Bornholm	103,32	91,95	-11	99,72	93,19	-7
Fyn med omliggende øer	119,23	104,34	-12	115,01	104,99	-9
Sønderjylland	118,33	100,17	-15	113,73	104,08	-8
Østjylland	117,87	101,93	-14	113,74	104,22	-8
Vestjylland	115,93	101,53	-12	116,05	105,78	-9
Nordjylland	118,39	99,89	-16	116,08	104,61	-10

Mere information: Flere tal findes i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/674.

Kilder og metoder: Kapitelstaksten udtrykker de gennemsnitlige salgspriser, som landmændene har opnået ved salg til kornhandlere af henholdsvis byg og hvede i perioden fra høstens begyndelse til udgangen af december i høståret.

Kapitelstaksten er beregnet på grundlag af indberetninger fra erhvervsdrivende, der handler med korn. Opgørelsen følger faktureringen og ikke et eventuelt tidligere kontrakttidspunkt.

Tællingen for 2016 omfatter 38 indberetninger med en samlet kornhandel på 1,2 mio. tons byg og 1,1 mio. tons hvede. Det svarer til 30 pct. af høsten af byg og 26 pct. af høsten af hvede i 2016.

Læs mere om kilder og metoder i [statistikdokumentationen](#).

Kapitelstaksten er beregnet i henhold til lov nr. 592 af 12. december 1984 og bliver opgjort på otte kapitelstakstområder samt for hele landet. I forbindelse med kommunalreformen blev det vedtaget at bibeholde de tidligere geografiske områder, men at ændre benævnelserne.

Næste offentliggørelse: *Kapitelstakster 2017* udkommer uge 7 i 2018.

Henvendelse: Mads Kjeld Meyer-Dissing, tlf. 39 17 33 81, mdi@dst.dk